

**SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY
W STAROGARDZIE GD.**

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

Spis treści

- I. Podstawa prawna
- II. Wprowadzenie
- III. Charakterystyka placówki
- IV. Założenia programu
- V. Treści wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej
- VI. Kierunki pracy wychowawczo – profilaktycznej na lata 2019 - 2024
- VII. Sposoby realizacji programu
- VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Program opracowała: Anna Wachnik

pedagog szkolny

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356)
- Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art.72
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492)
- Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Starogardzie Gdańskim

II. Wprowadzenie

Wychowanie to proces wspierania dziecka w rozwoju angażujący wychowawcę (tzn. rodzica, nauczyciela, inną osobę znaczącą oraz wychowanka (dziecko/nastolatka). Osoby te pozostają w osobowej relacji, opartej na poszanowaniu godności zarówno wychowawcy, jak i wychowanka. Współdziałają one w osiąganiu celów wychowawczych, tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej. Wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu – budowanie odporności i konstruktywnej zaradności,
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działania profilaktyczne prowadzone w środowisku szkolnym są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i wynikają z diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej. Uwzględniają aktywność całego środowiska szkolnego. W realizacji zadań z zakresu wychowania i profilaktyki stosowane są strategie informacyjne, edukacyjne, wczesnej interwencji, działań alternatywnych, zmian środowiskowych oraz strategie zmian przepisów społecznych. Działania profilaktyczne są zintegrowane z działaniami wychowawczymi, innymi działaniami promującymi zdrowie, programem nauczania oraz systemem oceniania. Mają charakter długoterminowy, co daje szansę na korektę oraz kształtowanie postaw.

Charakterystyka placówki

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Starogardzie Gdańskim jest placówką dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, wymagających stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące

niepełnosprawności oraz które z powodu tych niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania. Ośrodek prowadzi także zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze indywidualne i grupowe dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci z problemami rozwojowymi. Prowadzi zajęcia edukacyjne i opiekuńczo- wychowawcze w szkole przyszpitalnej zorganizowanej w Zakładzie Opieki Zdrowotnej - w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Starogardzie Gdańskim.

Uczniami ośrodka są dzieci i młodzież w wieku od 3 do 25 roku życia, zamieszkujące na terenie 14 gmin, często odległych od siedziby ośrodka. Większość uczniów dowożona jest na zajęcia transportem organizowanym przez gminy w określonych stałych godzinach; duża grupa uczniów korzysta ze szkolnej świetlicy przed i po zajęciach.

Specyfiką naszej placówki jest duże zróżnicowanie uczniów pod względem wieku, możliwości rozwojowych, intelektualnych i zdrowotnych oraz potrzeb, na różnych etapach i poziomach edukacji (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła zawodowa, branżowa I stopnia, szkoła przysposabiająca do pracy, grupy wychowawcze w internacie).

Sytuacja rodzinna naszych uczniów jest zróżnicowana: wśród nich są dzieci wychowujące się w rodzinach niepełnych, w rodzinach wymagających wsparcia w spełnianiu swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w pieczy zastępczej, objętych opieką sądu z powodu dysfunkcji w rodzinie, o różnym statusie materialnym.

W realizacji zadań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych ośrodek współpracuje z wieloma podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży: poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądem rejonowym, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkami pomocy rodzinie, policją, strażą pożarną, strażą miejską, służbą zdrowia. Uczniowie i nauczyciele korzystają także z oferty szeregu instytucji wspomagających edukację formalną, wspierających rozwój uczniów oraz otwartych na współpracę i innowacje: Starogardzkiego Centrum Kultury, Ogniska Pracy Pozaszkolnej, Parafii Rzymsko – Katolickiej, Nadleśnictwa Starogard, Schroniska dla Zwierząt, Cinema City, Muzeum Ziemi Kociewskiej, Ogrodu Dendrologicznego w Wirtach, Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W placówce prężnie działa Rada Rodziców, która współpracuje z ośrodkiem w zakresie wszystkich spraw związanych z jego statutowymi zadaniami oraz Samorząd Uczniowski.

Ośrodek umożliwia uczniom udział w zajęciach rewalidacyjnych wspierających ich rozwój oraz zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. Dużym zainteresowaniem uczniów cieszą się zajęcia w pracowni garncarstwa, zajęcia zespołu tanecznego „Wenus”, kółko teatralne, kółka przedmiotowe.

W ośrodku tradycyjnie organizowane są różnorodne uroczystości, imprezy i wydarzenia: akademie okolicznościowe, przedstawienia teatralne z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli adresowane do odbiorców ze środowiska lokalnego, Wojewódzki Konkurs Matematyczny „ Główka pracuje”, spotkania integracyjne z dziećmi z Przedszkola Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, realizacja projektów edukacyjno – wychowawczych o tematyce regionalnej, ekologicznej, obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Tydzień Czytania Dzieciom w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”, akcja „Sprzątanie Świata”, otrzęsiny w internacie, konkursy z okazji Światowego

Dnia Tabliczki Mnożenia, zabawy andrzejkowe, obchody Dnia Pluszowego Misia, szkolne dni profilaktyki, mikołajki, wigilia w internacie i klasowe spotkania wigilijne, przedstawienie jasełkowe na Boże Narodzenie, bale karnawałowe, spotkanie noworoczne dla rodziców wychowanków internatu, szkolny konkurs „ Mistrz Sudoku”, „ Mistrz ortografii”, „ Matematyka na szkle malowana”, „ Najładniejsza tabliczka mnożenia”, „ Świat z figur geometrycznych”, „ Mam talent”, „ Od głoskowania do rapowania”, koncerty muzyczne wycieczki i biwaki klasowe, spotkanie dla uczniów wyróżniających się, apele świąteczne. Uczniowie biorą udział w imprezach, turniejach, konkursach i przeglądach organizowanych przez inne szkoły, placówki i podmioty. Biorą udział w europejskich projektach współpracy szkół. Angażują się w akcje charytatywne na rzecz innych ludzi i zwierząt.

W placówce kultywuje się ceremoniał szkolny z udziałem sztandaru podczas organizacji obchodów świąt państwowych i ważnych uroczystości szkolnych: inauguracja i zakończenie roku szkolnego, ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Edukacji Narodowej, rocznica Odzyskania Niepodległości, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

III. Założenia programu

Spółeczność szkolną ośrodka stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy placówki. Osoby te współpracują ze sobą w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku.

Działania wychowawczo – profilaktyczne stanowią integralną część procesu kształcenia i należą do priorytetowych zadań placówki.

Zadaniem ośrodka jest tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi poczucia bezpieczeństwa, budowania i wzmacniania poczucia własnej wartości i akceptacji oraz komfortu psychicznego w procesie integracji ze środowiskiem, jednocześnie warunków wyzwalających i wspierających aktywność i uczestniczenie w życiu klasy, szkoły, rodziny i środowiska.

Misją ośrodka jest przygotowanie uczniów, w miarę ich możliwości, do niezależnego, samodzielnego, aktywnego i twórczego życia oraz zaspokajanie ich specjalnych potrzeb edukacyjnych i rehabilitacyjnych.

Uczeń – absolwent ośrodka ma być:

- świadomy swojej wartości,
- wrażliwy i empatyczny,
- odpowiedzialny i obowiązkowy,
- twórczy,
- uczciwy,

- tolerancyjny,
- kulturalny i przyjacielski,
- asertywny,
- ciekawy świata,
- świadomy własnego pochodzenia oraz szanujący kulturę i tradycję swojego kraju.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie przyjętej w ośrodku koncepcji wychowania i systemie wartości, takich jak:

- równość: pełne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym,
- wolność: autonomia w podejmowaniu decyzji, prawo samostanowienia,
- godność: przekonanie o własnej wartości i oczekiwanie poszanowania swojej osoby,
- odpowiedzialność: za własne czyny, za drugiego człowieka,
- samodzielność: rozwijanie autonomii, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, dążenie do kierowania własnym rozwojem,
- tolerancja: akceptowanie inności, poszanowanie każdego człowieka,
- prawdomówność i kultura bycia na co dzień,
- pracowitość: dążenie do doskonalenia umiejętności i zdobywania nowych,
- koleżeństwo: umiejętność budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami,
- szacunek: przekonanie o podmiotowości i wartości każdego człowieka.

Celami strategicznymi programu są:

- kształtowanie bezpiecznego i przyjaznego klimatu w ośrodku poprzez budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli rodziców,
- wdrażanie uczniów do funkcjonowania społecznego oraz rozumienia i przestrzegania norm społecznych,
- wyposażenie uczniów w takie wiadomości i umiejętności, które pozwolą mu – na miarę indywidualnych możliwości - na korzystanie z jego wolności i praw człowieka oraz pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby i zdobycie maksymalnej samodzielności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych,

- budowanie tożsamości uczniów i pozytywnego stosunku do samego siebie poprzez kształtowanie umiejętności realistycznego oceniania swoich możliwości i ograniczeń, umiejętności przezwycięzania ujemnych emocji związanych z niepełnosprawnością,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- ograniczanie i likwidowanie czynników zaburzających zdrowy styl życia,
- zapobieganie zachowaniom nieprzystosowanym: przemocy i agresji, używaniu środków psychoaktywnych, cyberprzemocy, wczesnej inicjacji seksualnej, popełnianiu czynów karalnych,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz nauczycieli,
- integrowanie ośrodka ze środowiskiem lokalnym i promowanie jego działalności w tym środowisku.

Zadania dyrektora i wicedyrektorów:

- dbanie o prawidłowe funkcjonowanie ośrodka, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspieranie realizacji działań profilaktycznych w środowisku szkolnym,
- stwarzanie warunków do prawidłowej realizacji Konwencji o Prawach Dziecka,
- kontrola wypełniania przez uczniów obowiązku szkolnego,
- organizowanie szkoleń dla nauczycieli,
- organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dbanie o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie ośrodka.

Zadania pedagoga i psychologa:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych,
- prowadzenie konsultacji z rodzicami i nauczycielami w zakresie wiedzy dotyczącej procesów rozwoju oraz potrzeb dzieci i młodzieży,
- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,

- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- współdziałanie z instytucjami wspomagającymi realizację zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- monitorowanie przebiegu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego.

Zadania wychowawców/nauczycieli:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczej w klasie/grupie, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- planowanie pracy wychowawczo – profilaktycznej,
- realizowanie w toku pracy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej i terapeutycznej treści i celów programu wychowawczo – profilaktycznego ośrodka,
- organizowanie i koordynowanie udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w pracy z uczniem,

Zadania rodziców:

- współdziałanie z nauczycielami i wychowawcą w zakresie wspomagania dziecka w jego rozwoju,

Zadania pracowników administracji i obsługi:

- informowanie dyrekcji o zauważonych zachowaniach problemowych wśród uczniów, dbanie o tworzenie przyjaznego klimatu ośrodka.

IV. Treści wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, autyzmem

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestniczenia w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także ze poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku

	<p>dla pracy ludzi różnych zawodów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernej pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach IV – VIII szkoły podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie edukacja zdrowotna	<p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie uczniów do myślenia o własnej motywacji do</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, świadomości</p>	<p>Kształtowanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p> <p>Kształtowanie</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p>

	<p>działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy i porady, kiedy pojawiają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji wartości.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie potencjału osobistego.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie krótko- i długoterminowych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania aktywności fizycznej jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>
<p>Relacje kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny</p>

	<p>i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>		<p>i społeczeństwa.</p>
<p>Kultura wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy, sprawiedliwe traktowanie.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Popularyzowanie pozytywnych, wartościowych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku o procesie kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
<p>Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków</p>

	<p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
--	--	---	--	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie umiejętności dbałości o własne zdrowie i innych osób oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu;

	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności organizowania bezpiecznego wypoczynku i czasu wolnego przez podejmowanie różnych aktywności; poznawanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; tworzenie warunków do rozwijania kondycji fizycznej i troski o własne zdrowie.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> doskonalenie kompetencji społecznych pozwalających zbudować pozytywny obraz samego siebie; rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i budowania relacji z innymi osobami odpowiednio do pełnionych ról społecznych; tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu przez uczniów samodzielnych inicjatyw i odpowiedzialnych decyzji; kształtowanie umiejętności współzycia i współpracy oraz komunikowania się na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności; kształtowanie kompetencji społeczno – zawodowych istotnych z punktu widzenia samostanowienia w dorosłym życiu.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie zaradności, wspomaganie autonomii i niezależności życiowej uczniów; rozwijanie postawy ciekawości, otwartości i poszanowania innych; kształtowanie prawidłowej postawy wobec pracy w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę; rozwijanie kreatywności uczniów oraz ich uzdolnień i zainteresowań; organizowanie i współorganizowanie z uczniami uczestniczenia w aktualnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych oraz zapewnienie możliwości korzystania z różnych form spędzania czasu wolnego (turystyka, krajoznawstwo, rekreacja, imprezy sportowe i kulturalne); tworzenie warunków do poznawania tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych oraz rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju; podejmowanie praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska; wyposażenie ucznia w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na korzystanie – na miarę możliwości – z jego wolności i praw człowieka; kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób; rozwijanie zachowań asertywnych i umiejętności odmawiania; poznawanie zasad bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w szkołach ponadpodstawowych

OBSZARY	ZADANIA				
	SZKOŁA BRANŻOWA/TECHNIKUM/LICEUM				
	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V
Zdrowie edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</p> <p>Utrwalenie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.</p> <p>Intensywna dbałość</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całościowej</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (bulimia, anoreksja), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>	<p>Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Propagowanie zachowań sprzyjających zdrowiu w kontekście całego dalszego życia.</p>

	<p>o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p> <p>Rozwijanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę oraz odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p>	<p>aktywności fizycznej oraz ochrony zdrowia własnego oraz innych.</p> <p>Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.</p>			
<p>Relacje kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.</p> <p>Rozwijanie zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p> <p>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązywaniem problemów (burza mózgów,</p>	<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m. inn. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> <p>Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem mediacji i negocjacji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p> <p>Kształtowanie umiejętności dostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>Podjęmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.</p> <p>Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.</p>	<p>Zastosowanie w praktyce umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>Podjęmowanie działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy.</p> <p>Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji interpersonalnych zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.</p>

	dyskusja grupowa).				
Kultura wartości, normy i wzory zachowań	<p>Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.</p> <p>Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonania i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli.</p> <p>Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go.</p> <p>Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.</p> <p>Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpien publicznych.</p>	<p>Utrwalanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji innych.</p> <p>Utrwalanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych oraz doskonalenie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Utrwalanie umiejętności analizy norm społecznych.</p> <p>Budowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron, zaufania do siebie.</p>

		u uczniów.			
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Rozwijanie postaw aprobujących abstenencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstenencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p> <p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.</p>	<p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p> <p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.</p>	<p>Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób satysfakcjonujący dla obydwu stron.</p> <p>Wykorzystanie w praktyce umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z niepożądanymi wpływami środowiska rówieśniczego, środków masowego przekazu, reklamy.</p> <p>Wzmacnianie norm redukujących ryzyko eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.</p>

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkole podstawowej

OBSZAR	ZADANIA
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności lub sygnalizowania potrzeb związanych z samoobsługą, dbaniem o higienę osobistą z poszanowaniem prawa do intymności; • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • uświadomienie wpływu przyrody na życie ludzi, zwierząt i roślin; • przygotowanie uczniów do roli dorosłej kobiety i mężczyzny; wprowadzenie elementów wiedzy o rozwoju i zmianach własnego ciała oraz elementów wiedzy o seksualności człowieka;
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych: rozwijanie motywacji do porozumiewania się z drugą osobą (rówieśnikiem, dorosłym), komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych za pomocą mowy lub wspomagających bądź alternatywnych metod komunikacji; • nawiązywanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz między uczniami; • tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych, wzmacnianie pozytywnych przeżyć związanych z pełnionymi rolami; • uczenie się zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami życia społecznego; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie się umiejętności kontroli własnych zachowań i kształtowanie niezależności uczuciowej; • kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych; uczenie umiejętności radzenia sobie z lękiem, niepokojem i stresem oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych; • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzianą; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;

	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudzanie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody i wychowanie do życia w harmonii z przyrodą; • uświadamianie uczniom ich ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, które mogą napotkać w życiu; • kształtowanie umiejętności bycia asertywnym; • rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i budzenie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje oraz uczenie obowiązkowości; • rozwijanie wrażliwości i kreatywności artystycznej zgodnie z potrzebami i możliwościami uczniów; • udział w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć, emocji i doświadczeń; • przygotowanie uczniów do wyboru formy spędzania czasu wolnego i aktywnego w niej udziału; • przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych; rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu, narodu;
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób; • kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernej pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

V. Kierunki pracy wychowawczo – profilaktycznej na lata 2019-2024

W ośrodku systematycznie analizowane i diagnozowane są wszystkie obszary działalności: postępy edukacyjne, efekty wychowania, klimat, potrzeby i problemy społeczności szkolnej.

Podstawą diagnozy są: wyniki ewaluacji wewnętrznej, ankiety, obserwacje, analiza dokumentacji (wyników klasyfikacji i promocji, wyników sprawdzianów i egzaminów, wyniki frekwencji, analiza wskaźników zachowań nieprzystosowawczych), ocena efektywności realizowanych w ośrodku programów: wychowawczo-profilaktycznego, diagnoza potrzeb opiekuńczo- wychowawczych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowany na lata szkolne 2017/18 oraz 2018/19 w czerwcu 2019 roku został poddany ewaluacji.

W tym celu przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- sprawozdania wychowawców klas z realizacji klasowych programów wychowawczo-profilaktycznych wraz z oceną efektywności zrealizowanych działań;
- harmonogram realizacji działań z zakresu profilaktyki wychowawczej i promocji zdrowia sporządzone przez pedagogów szkolnych;
- wyniki diagnozy stopnia poczucia bezpieczeństwa uczniów;
- wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowania zachowań ryzykownych przez uczniów;
- zestawienie „Udział uczniów w konkursach i ich osiągnięcia w roku szkolnym 2018/19”;
- analiza sytuacji wychowawczej w I i II okresie roku szkolnego 2017/18 oraz 2018/19 opracowane przez pedagogów szkolnych.

Wyniki i wnioski:

1. Działania wychowawczo-profilaktyczne zaplanowane na lata 2017-2019 były zgodne z założeniami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego SOSW. Zostały one w pełni i planowo zrealizowane.
2. Działania wychowawczo-profilaktyczne zostały w większości przypadków zaprojektowane i przeprowadzone w sposób umożliwiający osiągnięcie założonych celów.
3. Najwyżej oceniono efektywność działań w zakresie edukacji zdrowotnej.
4. Istnieją obszary wymagające modyfikacji/nasilenia działań:
 - kształtowanie postaw społecznych;
 - bezpieczne korzystanie z nowych technologii;
 - radzenie sobie z emocjami i wyrażanie ich w sposób akceptowany społecznie;
 - popularyzowanie pozytywnych i wartościowych form spędzania czasu wolnego;
 - promowanie pozytywnych wzorców zachowań, budowanie systemu wartości.
5. Zadania szczegółowe na lata 2017-2019, wyznaczone na podstawie przeprowadzonych diagnoz, były realizowane w sposób właściwy. Analiza wskaźników wykazała, że:
 - nieznacznie wzrosła liczba uczniów przejawiających agresję w relacjach z innymi osobami (o 1%);
 - uczniowie czują się bezpiecznie na terenie ośrodka;
 - nieznacznie spadła liczba uczniów używających wulgaryzmów w kontaktach z innymi osobami;
 - ośrodek stwarza uczniom warunki do obniżania napięć emocjonalnych i uczy nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów: uczęszczają na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, uczestniczą w rozmowach mediacyjnych oraz zajęciach poświęconych emocjom i sposobom radzenia sobie z nimi;

- wzrosła liczba uczniów biorących udział w konkursach i inicjatywach promujących zdrowie;
- znacznie wzrosła ilość przeprowadzonych zajęć o tematyce prozdrowotnej oraz zajęć poświęconych bezpieczeństwu korzystania z nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- nieznacznie wzrosła liczba rodziców uczestniczących w zebraniach i wywiadówkach;
- zwiększyła się ilość działań mających na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców: ilość podejmowanych przez wychowawców i nauczycieli inicjatyw w tym zakresie, wzrosła liczba rodziców konsultujących się z nauczycielami/specjalistami w sprawach dziecka.

6. W odniesieniu do wyników oceny efektywności podejmowanych w ośrodku działań wychowawczych i profilaktycznych oraz diagnozy sytuacji wychowawczej stwierdzono zasadność kontynuowania w latach 2019-2024 określonych w programie kierunków pracy wychowawczo-profilaktycznej oraz **realizacji zadań szczegółowych ze szczególnym uwzględnieniem:**

- kształtowania postaw społecznych;
- bezpiecznego korzystania z nowych technologii;
- radzenia sobie z emocjami i uczenia wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie;
- popularyzowania pozytywnych i wartościowych form spędzania czasu wolnego;
- promowania pozytywnych wzorców zachowań oraz budowania systemu wartości.

VI. Sposoby realizacji programu

Program będzie realizowany w następujących formach:

- zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego,
- zajęcia z wychowawcą,
- zajęcia pozalekcyjne,
- zajęcia w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- zajęcia warsztatowe dla uczniów nauczycieli i rodziców,
- zajęcia z pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną,
- zajęcia integrujące środowisko szkolne (wycieczki, imprezy, festyny, dyskoteki itp.),
- udział w akcjach ogólnokrajowych np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Dzień bez papierosa”, „Światowy dzień walki z AIDS”, „Dziecko w sieci”, „Sprzątanie świata”,
- akcje charytatywne ogólnopolskie, środowiskowe i działania pomocowo-charytatywne wynikające z bieżących potrzeb,
- spotkania profilaktyczne ze specjalistami instytucji wspomagających,
- gazetki ścienne – prezentacja osiągnięć uczniów, wyników frekwencji,
- internetowy kącik dla rodziców „ Szkoła dla Rodziców” na stronie www ośrodka,

- wywiady i spotkania profilaktyczne,
- spektakle teatralne i projekcje filmowe,
- programy z zakresu promocji zdrowia, projekty edukacyjno – wychowawcze,
- indywidualna praca z uczniami i rodzicami,
- spotkania z osobami reprezentującymi instytucje pozaszkolne w ramach edukacji prozdrowotnej i bezpieczeństwa,
- apele szkolne poświęcone procedurom i regulaminom obowiązującym w ośrodku, analizie frekwencji uczniów w szkole i aktualnie pojawiającym się problemom i zagrożeniom,
- kodeksy klasowe - praca w oparciu o klasowe systemy zasad i norm,
- programy i działania naprawcze planowane przez zespoły nauczycieli,
- grupowe i indywidualne systemy motywacyjne,
- motywacyjny system oceniania zachowania uczniów - comiesięczne ocenianie zachowania,
- wdrażanie nowych lub sprawdzonych sposobów oddziaływania wychowawczego (kontraktów, dzienników komunikacji, indywidualnych systemów motywacyjnych itp.),
- organizacja spędzania przerw międzylekcyjnych przez uczniów (podział na strefy dla poszczególnych klas).

Sposoby realizacji tych zadań w danym roku szkolnym z określoną grupą uczniów opracowuje indywidualnie wychowawca/nauczyciel, uwzględniając ich możliwości i potrzeby edukacyjno – wychowawczo – rozwojowe w formie planu pracy (plan pracy wychowawczo – profilaktycznej w klasie/ grupie wychowawczej, plan pracy zajęć pozalekcyjnych, plan współpracy z rodzicami itp.).

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Program będzie poddawany systematycznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb. Częściowa ewaluacja będzie odbywać się w trakcie jego realizacji, natomiast całościowa w czerwcu 2024 roku. Ocena bieżąca dokonywana będzie na zakończenie roku szkolnego poprzez analizę sprawozdań realizatorów programu, wyników klasyfikacji, wyników badań ankietowych i sondaży, obserwacji i spostrzeżeń, wyników prowadzonych diagnoz sytuacji wychowawczej w klasach, opinii i wniosków rodziców. Wnioski z okresowej oceny będą służyły do modyfikowania działań i będą wprowadzane aneksem.

W czerwcu 2024 roku zostanie przeprowadzona ocena stopnia osiągnięcia celów w zakresie realizacji zadań szczegółowych wyznaczonych na lata 2019 – 2024 w oparciu o następujące kryteria:

Zadanie	Wskaźniki
kształtowanie u uczniów umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji	<ul style="list-style-type: none"> — liczba uczniów przejawiających agresję w relacjach z innymi osobami — wskaźnik poczucia bezpieczeństwa uczniów
kształtowanie u uczniów dbałości o kulturę języka	<ul style="list-style-type: none"> — liczba uczniów z obniżoną oceną zachowania z powodu używania wulgaryzmów
stwarzanie uczniom warunków do obniżania napięć emocjonalnych w sposób bezpieczny oraz uczenie przez pokazywanie korzyści nieagresywnych sposobów kontaktowania się z innymi i rozwiązywania konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> — liczba uczniów uczęszczających na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne — liczba uczniów uczestniczących w rozmowach mediacyjnych — ilość zajęć poświęconych emocjom i sposobom radzenia sobie z nimi
kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> — liczba uczniów biorących udział w konkursach, inicjatywach promujących zdrowie — ilość zajęć o tematyce prozdrowotnej — liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowych technologii komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> — wyniki quizów/testów wiedzy — ilość zajęć poświęconych tematyce bezpieczeństwa podczas korzystania z nowych technologii — liczba uczniów – sprawców i osób doświadczających cyberprzemocy
rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców uczniów	<ul style="list-style-type: none"> — liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach, zebraniach w ośrodku — ilość inicjatyw mających na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców — liczba rodziców konsultujących się z nauczycielami/specjalistami w sprawach wychowawczych